

Homeroswedstrijd 2026-2027 – een selectie uit Nederlandse vertalingen

Homeros, *Odyssee* 21.390-413

1 - C. Vosmaer, *De Odussee van Homeros*. Leiden, 1888.

Onder den zuilgang lag er een kabel van 't zwevende zeeschip,
Vast van papyrus gevlochten, en daarmee bond hij de deuren.
Dan weêr keerend naar binnen, hernam hij zijn vroegere zitplaats,
't Oog op Odusseus houdend. Den boog nu vatte Odusseus,
Keerde hem zus, dan zoo, hem aan iedere zijde bekijkend,
Ziende, of 't hoorn van de wormen doorknaagd was, tijdens zijn afzijn.
Dus, tot zijn naasten gebuur sprak deze en gene, die ziende:
– Waarlijk, dat is me een kenner, een slimme, ervaren met bogen !
Zou hij er zelf in zijn huis wellicht ook zulk een bezitten,
Wil hij er zelf soms zoo een vervaardigen, daar hij hem aldoor
Draait in zijn handen en keert, die in streken ervarene zwerver?
Dan weêr sprak er een ander der stout overmoedige jongren :
– Waarlijk, ik wensch, dat dit even voordeelig hem zij en het waagstuk
Bate hem geeft, als hij kansen bezit om het wapen te spannen.
Dus wat de vrijers bespraken; intusschen, de sluwe Odusseus
Na dat hij hief in zijn handen den duchtigen boog en hem nazag,
Zoo, als een kundige zanger, vertrouwd met het voeren der cither,
Licht kan spannen een snaar aan de pin, schoon stroef in haar nieuwheid,
Hechtend aan beide de einden den stevig gevlochtenen schaapsdarm,
Even gemakkelijk bespande Odusseus 't krachtige wapen.
Even beproefde hij dan met de rechter de spanning der boogpees ;
Schoon klonk onder zijn vinger de pees, als de stem van een zwaluw.
't Werd aan de minnaars kwalijk te moê, en hun aller gelaatskleur
Werd ontsteld. Luid donderde Zeus, als een teeken hem zendend ;

2 - Dr. W. G. Van Der Weerd, *Odyssee*. Zutphen, 1901.

Onder den zuilgang nu lag er een uit den bast van papyrus gevlochten kabel van een schip met gekromden sned en achterstevan ; daarmee bond hij de deuren stevig vast en ging toen zelf weêr naar binnen. Daar ging hij toen weêr zitten op de lage bank, waarvan hij (zoo even) opgestaan was, steeds de oogen op Odysseus gericht.

Deze had intusschen den boog reeds in handen en keerde en wendde hem nu zus dan zoo, nu hier dan daar hem probeerend, om te zien of de (hout)wormen het hoorn soms al hadden doorknaagd tijdens de afwezigheid van den Vorst. Toen sprak deze en gene, terwijl hij hem, die 't naast bij hem stond, aanzag :

“Nu, dat is zeker een bewonderaar en sluwe kenner van bogen ! misschien heeft hij er zelf wel zoo een in zijn huis liggen, of is hij van plan hem na te maken ; wat draait en keert hij hem in zijn handen, nu zus dan zoo, die in streken ervaren landlooper !”

Dan weêr sprak er een ander der overmoedige jonge mannen :

“Moge hij daar evenzoo veel geluk en zegen deelachtig worden, als het hem ooit zal gelukken dien boog te spannen.”

Zóó spraken de minnaars. – Odysseus intusschen, zoodra hij den geweldigen boog betast en van alle kanten bekeken had, (spande,) evenals wanneer een man, ervaren in citherspel en in zang, gemakkelijk een snaar om een nieuwen wervel spant, na aan beide einden den stevig gedraaiden schaapsdarm te hebben bevestigd, evenzoo spande zonder moeite Odysseus de pees en beproefde haar spanning : en schoon klonk onder zijn vinger de pees, als de stem van een zwaluw. Geweldige smartlijke schrik greep thans de minnaars aan en bij allen verschoot en verbleekte de kleur op 't gelaat : tegelijk liet Zeus, hem een teeken doende verschijnen, luid zijn donder ratelen.

3 - Aegidius Timmerman, *Odyssee*. Amsterdam, 1934.

Onder de voorgalerij lag een touw van Papyrus, afkomstig
Van een tweezijdig gekromde galei, waarmee hij de deuren
Vastbond. En toen ging hij weder naar binnen en ging op zijn bankje
Zitten, waarvan hij óp was gestaan. En hij keen naar Odysseus...
Deze was reeds met den boog aan den gang en hij wendde en keerde 'm
Linksom en rechtsom, van ondren naar boven, hem rondom beproevend,
Of niet de houtworm, bij 't afzijn des meesters, het hoorn had doorvreten
Toen keek er een van de vrijers zijn buurman aan en hij zeide:
"Nou maar, dat is me een bogenliefhebber daar en een sluwe!
"Zeker heeft hij hem thuis er óók zoo een liggen. Misschien wel
"Wil hij er ook zoo een maken. En kijk toch eens, hoe hij hem ronddraait;
"Hierheen en daarheen, die schooier, doorkneed als hij is in gemeenheid!"
Weder een ander dier jonge hoovaardigen sprak toen: "O, mag hij
"Zooveel profijt er van hebben, als 't hem aan kracht zal ontbreken,
"Zoo hij den boog tracht te spannen!" Zoo spraken die vrijers. Maar toen hij
Rondom den boog had betast en bekeken, de sluwe Odysseus,
Maakte hij, zooals een man, die in cither- en zangspel ervaren,
Makkelijk spant om een nieuwen sleutel een snaar, na dien schaapsdarm,
Duchtig gedraaid, aan weerszij te hebben bevestigd ... zóó makkelijk
Spand' ook Odysseus den grooten boog... Met zijn rechterhand grijpend
Trok hij als proef aan de pees. En zoo fijn als de stem van een zwaluw
Zong hij... En o ! een angstwekkende smart overmande de vrijers!
Zie! Hun gelaatskleur verschoot... en daar donderde Zeus tot een teeken,
Donderde zwaar

4 - P.C. Boutens, *Odyssee*. Haarlem, 1941.

Onder de zuilgang lag van een dubbelgehoornd schip byblos-
kabel; hij bond er de poort meê vast; zelf ging hij het huis in.
Weêr op de bank hij zijn plaats innam, waar straks hij van opstond,
't Oog op Odysseus gericht. Die was met den boog in de weer al,
Draaiend hem alzijds om, nu hier, dan daar onderzoekend,
Of niet wormen het hoorn invraten bij 's meesters vanhuiszijn.
Zoo sprak de één of aêr met een oogopslag naar zijn buurman:
'Voorwaar, dat 's een bekijker van bogen, een sluwachterbaksche!
Denkelijk heeft ook zelf thuisliggen hij juist een gelijken.
Anders bedoelt hij er een te vervaardgen: gelijk in zijn handen
Over-en-weêr ronddraait hem de schooier bedreven in boosheid!
Dan weêr zeî van de driestovermoedige jongren een ander:
'Moge hij net zooveel ontmoeten aan goeds in zijn leven,
Zoo vast als het hem straks die boog zal lukken te spannen!
Zoo bij de vrijers men sprak. Anstonds veellistige Odysseus,
Toen hij den machtigen boog aanvatte en hem grondig bezien had—:
Zooals man ervaren in 't spelen der lier en de zangkunst
Spant lichthandig de snaar om de pin nog stroef in haar nieuwheid,
Aan weêrskanten bevestend den kunstiggewondenen schaapsdarm:
Zoo zonder moeite den machtigen boog ging spannen Odysseus.
Vóoraf vatte in de rechter de pees hij en nam er de proef meê.
Zij daarbij schoon zong, aan een zwaluw gelijk in den stemklank.
Fel leed deed het den vrijers; bij allen verschoot de gelaatskleur;
Meteen luid uitdonderde Zeus openbarend zijn teeknen.

5 - M.A. Schwartz, *Odyssee*. Amsterdam, 1956.

Er lag onder de zuilengang een scheepstouw, van papyrusbast gemaakt; daarmee bond hij de deuren vast; toen ging hij naar binnen en nam plaats op de stoel, waarvan hij was opgestaan, de blik op Odysseus gevestigd. Deze had de boog al in handen en draaide hem om en om, hem onderzoekend links en rechts, of niet de wormen hadden gevreten in het hoorn tijdens de afwezigheid van de meester.

De vrijers keken elkaar aan en één riep uit: “Ha, dat is een stiekemer en een kenner van bogen! Hij heeft thuis vast zelf er net zo een liggen, of hij heeft plan er eentje te maken, zoals hij hem wendt en keert in zijn handen, dat ongeluk van een zwerver!” En een ander van de jonge praatjesmakers: “Moge hij evenveel vreugde in zijn leven ontmoeten, als hij ooit kracht zal vinden die boog te spannen!”

Onder het gepraat van de vrijers had de schrandere Odysseus de grote boog aan alle kanten betast en bekeken. Zoals een man, bedreven in citerspel en zang, met gemak een snaar spant om een nieuwe kruk en aan weerskanten de kunstig gedraaide schapedarm bevestigt – even gemakkelijk spande Odysseus de grote boog en hem nemend in zijn rechterhand beproefde hij de pees, die mooi begon te zingen als met de stem van een zwaluw. Maar de vrijers ontstelden hevig en verschoten van kleur. Zeus liet een luide donderslag klinken, een teken verkondigend.

6 - Jan van Gelder, *Odyssee: de terugkeer van Odysseus*. Den Haag, 1959.

Onder het zuilengewelf lag een scheepstouw uit papyrus gevlochten; daarmee bond hij de grendel nog extra vast. Toen ging hij weer naar binnen en nam plaats op de stoel waarvan hij was opgestaan, kijkend naar Odysseus.

Deze was reeds met de boog bezig. Hij draaide hem om en om, en onderzocht hem aan alle kanten, of geen wormen het hoorn hadden aangetast, terwijl de bezitter verweg was.

“Wel, wel”, zeiden de vrijers onder elkaar, “dat moet een echte liefhebber zijn, iemand die verstand heeft van bogen. Misschien ligt er net zo’n model bij hem thuis of wil hij deze namaken, zo deskundig als die vagebond hem in zijn handen houdt.”

“En toch”, zei weer een ander, “wens ik hem evenveel geluk toe, als hij kans heeft om de boog te spannen”.

Zo spraken de vrijers. Maar de veellistige Odysseus, zodra hij de grote boog had onderzocht en aan alle kanten bekeken – zoals wanneer een man, die weet wat een citer is en wat zingen is, makkelijk een nieuwe snaar om de pin spant en de goedgegedraaide schapedarm aan weerskanten bevestigt – zo achteloos spande Odysseus zijn grote boog. Met zijn rechterhand greep hij in de pees om die te beproeven, en zij zong schoon, met de stem van een zwaluw. Bange ergernis ontstond bij de vrijers; allen werden zij vaal in het gelaat. Zeus liet een luide donderslag weerklinken, als een signaal.

7 - Bertus Aafjes, *Odyssee*. Amsterdam, 1965.

Er lag een scheepstouw in de zuilenhal,
Dat uit papyrusriet gevlochten was;
Dat wond hij stevig om de grendel heen.
Toen ging hij weer naar binnen naar zijn zetel
En hield zijn blik gevestigd op Odysseus;
Die onderzocht de boog van alle kanten,
Draaide hem om en om – of niet de wormen
't Hoorn hadden aangetast, terwijl hij weg was.
En een der vrijers zei tegen zijn buurman:
'Wel, wel, dat is een kenner van de boog.
Hij heeft er thuis waarschijnlijk net zo een
Of heeft het plan om deze na te maken.
Zie hoe die vagebond onafgebroken
Hem telkens keert in zijn vervloekte handen.'
Toen sprak een ander van die jonge snoevers:
'Toch als hij kans ziet om die boog te spannen,
Dan hoop ik dat hij slagen mag in alles.'
Zo spraken daar die vrijers ondereen.
De listige Odysseus ondertussen
Betastte overal de grote boog.
Zoals een man, in 't citerspel bedreven,
Een nieuwe snaar spant op zijn instrument;
Gemakkelijk legt hij haar om de pin,
Zodat de goedge draaide schapedarm
Aan beide kanten hecht bevestigd zit;—
Even gemakkelijk spande Odysseus
De grote boog en met de rechterhand
Beproefde hij de pees en liet haar trillen,
Totdat zij prachtig als een zwaluw zong.
Hevig ontsteld keken de vrijers toe
En toen daarop een donderslag weerklonk
– Teken van Zeus – verbleekten hun gezichten;

8 - Imme Dros, *Odysseia: de reizen van Odysseus*. Amsterdam, 1991.

Onder de voorgalerij ontdekte hij nog een scheepstouw
uit een boogvormig schip, gemaakt van de bast van papyros,
Daarmee bond hij de poort vast. Toen ging hij terug naar het bankje
waarop hij ook daarvoor had gezeten en keek naar Odysseus.
Die had de boog al in handen, draaide hem om en om en
speurde scherp aan alle kanten of de wormen
soms het hoorn hadden aangetast sinds zijn eigenaar weg was.
En de ene vrijer keek schuin naar de andere vrijer:
'Nou nou, dat is een kenner, die weet wel wat af van bogen!
Of hij heeft er precies zo een thuis, of hij wil er een maken.
Kijk toch eens hoe hij de boog om en om draait in zijn handen,
die doortrapte bedelaar zit vol stiekeme streken.'
En dan zei weer een ander van de hoogmoedige vrijers:
'Ik mag lijden dat die schooier zoveel geluk krijgt
als hij kans heeft om die grote boog te spannen.'
En zo bleven ze praten, maar de slimme Odysseus
had de boog betast en van alle kanten bekeken
en zoals wanneer een zanger die weet hoe een lier werkt,
met het grootste gemak een snaar op een nieuwe pin spant
en de gedraaide schapedarm aan weerskanten vastzet,
zo gemakkelijk spande Odysseus de grote boog. Hij
trok met zijn rechterhand aan de pees om de spanning te testen
en de pees zong liefelijk met de stem van een zwaluw.
Toen kwam een diepe verslagenheid over de vrijers, ze werden
bleek en Zeus liet als teken een zware donderslag horen.

9 - H.J. De Roy Van Zuydewijn, *Odyssee: de terugkeer van Odysseus*. Amsterdam, 1992.

Onder de zuilengang nu lag een scheepstouw, gemaakt van papyrus, 390
waar hij de grendels der deuren mee vastbond. Toen ging hij naar binnen
en nam daarna weer plaats op de stoel waar hij eerst had gezeten,
't oog op Odysseus gericht, die zelf de boog al gepakt had,
en hem, al draaiend en kerend, aan elke kant inspecteerde,
of niet het hoorn, toen hij weg was, door houtworm aan was gevreten.
En met een blik op zijn buur bracht deze en gene naar voren:
"Kijk eens, een kenner van bogen, die alle kneepjes van 't vak kent!
Ofwel hij heeft, in zijn eigen huis, er zelf zo een liggen,
of is misschien wel van plan er zo een te maken, – zo kundig
draait hem die schurk van een zwerver om en om in zijn handen." 400
Daarna bracht menig ander vermetel jongmens in het midden:
"Moge die man zo zeker geluk in zijn leven ontmoeten
als hij er ooit toe in staat is de pees van die handboog te spannen!"
Zo nu spraken de vrijers. De vindingrijke Odysseus,
toen hij de boog had betast, en aan alle kanten bekeken, –
zoals ene man die het spel op de citer beheerst en de zangkunst
zonder veel moeite een nieuwe snaar om de schroef weet te spannen
en hij aan weerszij de stevig gedraaide schaapsdarm bevestigt, –
even gemakkelijk spande Odysseus de machtige handboog.
Dan, met een greep van zijn rechter, probeerde Odysseus de pees uit, 410
die een zingend geluid gaf, zo mooi als de stem van een zwaluw.
Hevige schrik overmande de vrijers en aller gezichten
trokken wit weg; want Zeus liet als teken een donderslag klinken.

10 - P. Lateur, *Odyssee: een zwerver komt thuis*. Amsterdam, 2016.

Onder de zuilenhal lag er een touw, 390
dat was gevlochten uit papyrusbast,
afkomstig van een schip met kromme stevens.
Hij bond daarmee de deur dicht, kwam weer binnen
en ging zich zetten op de stoel waaruit hij
was opgestaan. Hij keek naar Odysseus.
Die had de boog reeds in zijn handen, draaide
hem om en om en testte hem nu hier
dan daar, uit vrees dat in het hoorn zich wormen
gevreten hadden toen de meester weg was.
En elk keek naar zijn buur en zei tot hem:
'Die man is echt een liefhebber, hij moet
een heuse kenner zijn van bogen. Wellicht
heeft hij er zelf wel zo een bij hem thuis
ofwel is hij van plan er een te maken:
kijk hoe hij hem in handen houdt, nu zus
dan zo. Die zwerver vol met schurkenstreken!' 400
En menig ander overmoedig jong:
'Ik wens dat hij al evenveel geluk vindt
als kracht om deze boog te kunnen spannen!'
Terwijl de vrijers aan het praten waren,
betastte Odysseus, de schrandere,
de grote boog en keek hem grondig na.
Zoals een man, bedreven in de kunst
van zang en citer, moeiteloos een snaar
spant rond een nieuwe schroef, aan beide kanten
de knap gedraaide schapendarm bevestigt—
zo spande Odysseus ook moeiteloos
de grote boog. Zijn rechter greep de pees, 410
beproofde haar en mooi was het gezang
dat daaruit klonk, precies een zwaluwstem.
De vrijers overviel een grote schrik
en de gelaatskleur trok bij allen weg.
Als teken kwam van Zeus een luide donder.